

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Commentarii Tres in Universam Aristotelis Philosophiam

Crespin, François

Brvxellæ, 1652

Dvbivm II. De Objecto Scientiæ in genere.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95346](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95346)

LII. Confirmatur 1°, certitudo est necessaria veritas, sed præmissæ, uti Disp. 1^a, de Demonst. Paragraph. 1°, probatum est; non sunt veriores conclusioni, ergo, &c.

LIII. Confirmatur 2°, objectum conclusionis est idem cum objectis præmissarum; sed certitudo & evidentia præmissarum petitur ab objectis præmissarum, ergo, &c.

LIII. Obijcies 1°, ex P. Arriaga, ubi sunt plura capita fallibilitatis, minor est de illis evidentia & certitudo; sed in conclusione sunt plura, quam in præmissis, quia in illa attinguntur objecta præmissarum, ergo, &c.

LIV. Respondeo concessâ majore, negando minorem; ad ejus probationem, concessio antecedente, negò consequentiam: & ratio est, quia tam objecta præmissarum, quam conclusionis, sunt infallibilia; non est autem major fallibilitas, ubi plura objecta infallibilia, quam ubi unum; sicut non est major contingentia, ubi tria necessaria, quam ubi unum; alioqui magis contingens esset, res Divinas Personas existere, quam Deum, quod est hæreticum.

LV. Ad Aristotelem verò dicentem, *Si ob ea scimus & credimus, & illa sanè scimus & credimus magis*, & Axioma, *propter quod unum tale*, &c. satisfactum est Disput. 1^a, Dub. 1°, & ex illis in rigore sequitur hæresis, ut ibidem dicta consideranti patebit.

LVI. Obijcies 2°, ubi una præmissa certa, alia probabilis tantum, præmissæ sunt, ut minùs, æquæ certæ, ac ipsa conclusio; ergo ubi utraque est certa, præmissæ sunt certiores conclusioni.

LVII. Respondeo negando consequentiam; supponitur enim falsum in antecedente, videlicet conclusionem esse certam, ubi una præmissarum tantum est probabilis, quod verum esse non potest; quia certitudo conclusionis sumitur ex identitate duorum inter se, eo quod sint necessariò eadem uni 3°, non possunt autem esse plusquam probabiliter eadem uni 3°, si altera præmissarum sit probabilis tantum; sicut enim unio media inter unum extremum incorruptibile & alterum corruptibile, est corruptibilis; ita conjunctio conclusionis quasi media inter præmissas certam & probabilem, ex quibus inferitur, est tantum probabilis; quia conclusio semper sequitur debiliorem præmissam, sicut unio debilius extremum. Unde

LVIII. Adde Conclusionem sequi naturam unionis; nam sicut hæc non potest esse necessaria, ubi alterum extremorum est contingens; ita conclusio non potest esse certa, ubi altera præmissarum est tantum probabilis. Ratio est quia sicut unio ab extremis sumit necessitatem aut contingentiam, ita conclusio à præmissis sumit certitudinem vel probabilitatem.

RESOLUTIO II.

LIX. Dico 2°, Certitudo quædam moralis ad Scientiam sufficit, quædam non sufficit.

LX. Probatur 1^a pars, quia certitudo moralis, quæ fundatur in revelatione Divina, ut fundatur in revelatione Divina, major est illa, quæ fundatur in visione aut experientia humana; sed hæc ad Scientiam sufficit, ut omnes fatentur, ergo, &c.

LXI. Confirmatur, quia, licet certitudo moralis, quæ fundatur in revelatione Divina, attentis objecto præcisè & principis Physicis objecti, quoad nos sit fallibilis, quoad se tamen, & in se est infallibilis, & objectum consequenter prout illi subest est omnino infallibile, ergo, &c. Probatur consequentia, quia ut sic Scientia adhuc sufficienter distinguitur à Syllogismo probabili & sophistico, ergo, &c.

LXII. Probatur 2^a pars, quia certitudo, quæ fundatur in revelatione humana, est moralis, & tamen in se & quoad nos fallibilis & consequenter etiam objectum prout illi subest, est fallibile, ergo, &c.

RESOLUTIO III.

LXIII. Dico 3°, sistendo in mente Aristotelis, ad Scientiam requiritur & sufficit certitudo & evidentia Physica: certitudo tamen Metaphysica infertur secundum maximam Scientiæ perfectionem.

LXIV. Probatur 1^a pars, quia de morali fundata in revelatione Divina nihil Aristoteles agnovit; sed ad Scientiam requisivit certitudinem aliquam; ergo Physicam.

LXV. Probatur 2ª pars, quia multæ sunt Scientiæ de objecto Physicè tantum certo, ut quod ignis sit calidus, aqua frigida, &c. alioqui, cum rerum essentias in se, aut à priori, certò non cognoscamus, sed in effectù, & à posteriori, quoad nos, nullæ essent Scientiæ, contra communem sensum Aristotelis & omnium Philosophorum post ipsum, ergo, &c.

LXVI. Adde præterea requiri certitudinem cognoscentis, alioqui intellectus non assecraretur de objecto; sed ei dubitanter assentiretur; ac proinde ex parte sua magis opinaretur, quam sciret.

DVBIVM II.

De Objecto Scientia in genere.

PARAGRAPHVS I.

Quid sit? variae ejus Divisiones & Subdivisiones.

RESOLUTIO I.

LXVII. Dico 1°, Objectum Scientiæ in genere est illud, circa quod Scientia per se versatur, quodque ei considerandum obijcitur: hæc conclusio patet.

RESOLUTIO II.

LXVIII. Dico 2°, Objectum Scientiæ in genere re dividitur in materiale & formale: materiale est subjectum cujusque conclusionis scientificæ: formale est id, ratione cujus dictum subjectum ab illa conclusione consideratur.

LXIX. Objectum autem materiale subdividitur in Adequatum seu totale, & Inadequatum seu partiale: 1um est suprà quod Scientia aliud objectum materiale non considerat: 2um est pars aliqua objecti totalis; quod est duplex; unum attributum & secundarium, aliud attributionis & primum; Attributum est, quod, non propter se, sed in ordine ad aliud consideratur. Attributionis est, ad quod cætera omnia partialia ordinantur,

Objectum